

Udskriftsdato: 2. januar 2026

VEJ nr 10006 af 29/11/2024 (Gældende)

Vejledning om egnethed og hæderlighed for bestyrelsesmedlemmer, direktionsmedlemmer og nøglefunktioner i finansielle virksomheder, m.fl.

Ministerium: Erhvervsministeriet

Journalnummer: Finanstilsynet, j.nr. 23-015716

Vejledning om egnethed og hæderlighed for bestyrelsesmedlemmer, direktionsmedlemmer og nøglefunktioner i finansielle virksomheder, m.fl.

1. Indledning

Denne vejledning erstatter Finanstilsynets vejledning nr. 9291 af 15. maj 2014 om krav i den finansielle lovgivning til direktørers og bestyrelsesmedlemmers egnethed og hæderlighed (fit og proper).

Virksomhederne på det finansielle område spiller en central rolle i det danske samfund. Det er derfor afgørende, at de ledes af kompetente personer, der kender til virksomhedernes kerneforretning, og som agerer med respekt for virksomhedernes centrale rolle og de risici, som virksomhederne er eksponeret for. Reglerne om egnethed og hæderlighed udspringer af den store samfundsmæssige interesse i og betydning af at sikre en stabil og veldrevet finansiell sektor, som offentligheden kan have tillid til. Reglerne skærper dermed kravene til ledelsen af disse virksomheder i forhold til andre virksomhedstyper.

Formålet med særlige krav til ledelsesmedlemmers egnethed er at understøtte rammerne for god ledelse i virksomhederne på det finansielle område. Direktionen har det daglige ledelsesansvar. Krav til nødvendig viden og faglige kompetencer skal sikre en forsvarlig ledelse og fremme en forsvarlig risikokultur.

Formålet med at stille krav til nøglepersoners egnethed er bl.a. at sikre, at de rette kompetencer er til stede i personkredsen omkring direktionen. Reglerne omfatter derfor ansatte, der varetager centrale poster i virksomheden, og som enten direkte kan påføre virksomheden væsentlige risici, eller hvis beslutninger har væsentlig betydning for virksomhedens risikoprofil eller kontrollen med, at virksomheden overholder reglerne, og forretningen drives betryggende. For at kunne udfylde rollen som nøgleperson, skal den ansatte derfor have tilstrækkelig faglig tyngde til at sikre et højt fagligt niveau i beslutningsgrundlaget og om nødvendigt kunne udfordre direktionen og bestyrelsen.

Denne vejledning handler primært egnethedskravet til ledelsesmedlemmer og gælder alle virksomhedstyper, omfattet af krav om egnethed og hæderlighedsgodkendelse. Vejledningen indeholder bidrag til fortolkningen af kravet om, at bestyrelsesmedlemmer, direktionsmedlemmer og nøglepersoner skal have tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring til at kunne varetage deres hverv eller stilling. Vejledningen suppleres af en særskilt redegørelse om Finanstilsynets praksis for positive egnethedsvurderinger, der vil blive udgivet minimum én gang årligt¹⁾. Vejledningen beskriver ikke konkrete sager, da disse er omfattet af Finanstilsynets udvidede tavshedspligt.

Vejledningen indeholder ikke specifikke bidrag til fortolkning i relation til hæderlighedsvurderinger. Finanstilsynet udgav dog i april 2022 et notat om praksis og betragtninger ved hæderlighedsvurderinger, som kan findes på Finanstilsynets hjemmeside²⁾. Vejledningen behandler dog forhold som både kan have betydning for vurderingen af egnethed og hæderlighed, idet selve ansøgningsprocessen for kandidaterne, som også indgår i vejledningen, omfatter begge dele.

Vejledningen belyser principperne for vurderingen af kompetence- og erfaringskrav for medlemmer af bestyrelsen, direktionsmedlemmers og nøglepersoners egnethed. Formålet er at tydeliggøre det for virksomheder og kandidaterne, hvad der skal til for at Finanstilsynet vurderer, at en person lever op til egnethedskravet.

De finansielle virksomheder har ansvaret for at vurdere, om deres ledelsesmedlemmer er tilstrækkeligt egnede til at bestride deres poster. Transparens om grundlaget for Finanstilsynets vurderinger vil give virksomhederne en bedre forståelse af reglerne og skabe større klarhed om Finanstilsynets forventninger til ledelsesmedlemmers og nøglepersoners egnethed inden Finanstilsynets vurdering af disse.

Af hensyn til vejledningens læsbarhed vil efterfølgende henvisninger til egnetheds- og hæderlighedsreglerne ske med henvisninger til lov om finansiell virksomhed og lov om forsikringsvirksomhed. Vejledningen omfatter dog alle virksomhedstyper oplistet i afsnit 2.

Vejledningen gennemgår desuden, hvordan ansøger eller indsender benytter ansøgningsskemaet til brug for egnetheds- og hæderlighedsvurderingerne (afsnit 3.)

2. Anvendelsesområder og definitioner

Vejledningen finder anvendelse på følgende virksomhedstyper og personkreds, som er underlagt egnetheds- og hæderlighedskrav:

Pengeinstitutter og realkreditinstitutter

- bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i henhold til § 64, stk. 1, i lov om finansiell virksomhed. Kravene gælder også for medlemmer af bestyrelsen og direktionen i en finansiell holdingvirksomhed og en blandet holdingvirksomhed i medfør af § 64, stk. 7, jf. stk. 1, i lov om finansiell virksomhed.
- nøglepersoner i henhold til § 64 c i lov om finansiell virksomhed.

Særligt for systemisk vigtige finansielle institutter (SIFI'er) og globalt systemisk vigtige finansielle institutter (G-SIFI'er)

- ansatte, der er identificeret som nøglepersoner i SIFI'er og G-SIFI'er, som ikke er pengeinstitutter eller realkreditinstitutter, i henhold til § 64 c, stk. 4, jf. § 64, stk. 1, i lov om finansiell virksomhed.

Forsikringsområdet

- bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i forsikringsselskaber i henhold til § 105, stk. 1, i lov om forsikringsvirksomhed. Kravene gælder også for bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i forsikringsholdingvirksomheder i medfør af § 105, stk. 7, jf. stk. 1, i lov om forsikringsvirksomhed, og for generalagenter i medfør af § 105, stk. 8, jf. stk. 1, i lov om forsikringsvirksomhed.
- nøglepersoner i gruppe 1-forsikringsselskaber og forsikringsholdingvirksomheder i henhold til § 127 i lov om forsikringsvirksomhed.

Pensionsområdet (firmapensionskasser)

- bestyrelsesmedlemmer, direktionsmedlemmer og ansatte, der er nøglepersoner, i en firmapensionskasse i henhold til § 42, stk. 1, i lov om firmapensionskasser.
- bestyrelsesmedlemmer og direktører i Arbejdsmarkedets Tillægspension i henhold til § 23 a, stk. 1 og 2, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.
- nøglepersoner i Arbejdsmarkedets Tillægspension i henhold til § 23 a, stk. 8, jf. stk. 1 og 2, i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

- bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i Lønmodtagernes Dyrtidsfond i henhold til § 4 a, stk. 1 og 2, i lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond.
- nøglepersoner i Lønmodtagernes Dyrtidsfond i henhold til § 4 a, stk. 8, jf. stk. 1 og 2, i lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

Investeringsområdet

- bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i fondsmæglerselskaber i henhold til § 75, stk. 1, i lov om fondsmæglerselskaber og investeringsservice og -aktiviteter. Kravene gælder også for bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i fondsmæglerholdingvirksomheder eller blandede finansielle holdingvirksomheder i henhold til § 75, stk. 4, jf. stk. 1, nr. 1-4 og 6, i lov om fondsmæglerselskaber og investeringsservice og -aktiviteter.
- bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i investeringsforvaltningsselskaber i henhold til § 64, stk. 1, i lov om finansiell virksomhed. Kravene gælder også for medlemmer af bestyrelsen og direktionen i en finansiell holdingvirksomhed og en blandet holdingvirksomhed i medfør af § 64, stk. 7, jf. stk. 1, i lov om finansiell virksomhed.
- bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i investeringsforeninger i henhold til § 57, stk. 1-4, i lov om investeringsforeninger m.v.
- bestyrelsesmedlemmer i en SIKAV i henhold til § 57, stk. 1-4, i lov om investeringsforeninger m.v.
- fysiske personer med ansvar for ledelsen af crowdfundingtjenesteudbydere i henhold til artikel 12, stk. 2, litra 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2020/1503 af 7. oktober 2020 om europæiske crowdfundingtjenesteudbydere for erhvervslivet og om ændring af forordning (EU) 2017/1129 og direktiv (EU) 2019/1937.
- ledelsesmedlemmer i forvaltere med tilladelse til at forvalte alternative investeringsfonde i henhold til § 13, stk. 1-4, i lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v.
- ledelsesmedlemmer i enheder, der ønsker at fungere som depositar i henhold til § 46, stk. 6, jf. § 13, i lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v.
- fysiske personer, som faktisk udøver erhvervsvirksomhed med forvaltning af kvalificerede venturekapitalfonde, jf. artikel 14, stk. 2, litra a, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 345/2013 af 17. april 2013 om europæiske venturekapitalfonde.
- fysiske personer, der faktisk udøver erhvervsvirksomheden med forvaltning af kvalificerede sociale iværksætterfonde, jf. artikel 15, stk. 2, litra a, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 346/2013 af 17. april 2013 om europæiske sociale iværksætterfonde.

Skibsfinansieringsinstitutter

- bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i skibsfinansieringsinstitutter i henhold til § 64, stk. 1, i lov om finansiell virksomhed, jf. § 7 i bekendtgørelse om et skibsfinansieringsinstitut³⁾. Kravene gælder også for medlemmer af bestyrelsen og direktionen i en finansiell holdingvirksomhed og en blandet holdingvirksomhed i medfør af § 64, stk. 7, jf. stk. 1, i lov om finansiell virksomhed, jf. § 7 i bekendtgørelse om et skibsfinansieringsinstitut.

- nøglepersoner i skibsfinansieringsinstitutter i henhold til § 64 c i lov om finansiel virksomhed, jf. § 7 i bekendtgørelse om et skibsfinansieringsinstitut, da skibsfinansieringsinstitutter betragtes som pengeinstitutter i relation til § 64 c i lov om finansiel virksomhed.

Kreditforeningen af kommuner og regioner i Danmark (KommuneKredit)

- bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i Kreditforeningen af kommuner og regioner i Danmark (KommuneKredit) i henhold til § 64, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, jf. § 10 i lov om Kreditforeningen af kommuner og regioner i Danmark.

Kreditservicevirksomheder

- bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i kreditservicevirksomheder i henhold til § 7, stk. 1, i lov om kreditservicevirksomheder og kreditkøbere.

Forbrugerområdet

- bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i forsikringsformidlere og genforsikringsformidlere samt indehaveren af en forsikringsformidler eller en genforsikringsformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed, i henhold til § 9, stk. 1, i lov om forsikringsformidling.
- den eller de ledelsesansvarlige for en forsikringsformidler eller en genforsikringsformidler, der drives som en juridisk person uden en bestyrelse eller direktion, i medfør af § 9, stk. 3, jf. stk. 1, i lov om forsikringsformidling.
- (*alene hæderlighedskrav*) ansatte i accessoriske forsikringsformidlere med ansvar for distribution af accessoriske forsikringer må desuden ikke være straffet, hvis overtrædelsen indebærer risiko for, at personen ikke kan varetage stillingen på en betryggende måde, ikke have indgivet begæring om konkurs eller være under konkurs og skal have et godt omdømme m.v. i henhold til § 10, stk. 1, i lov om forsikringsformidling.
- bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i finansielle rådgivere, investeringsrådgivere og boligkreditformidlere i henhold til § 4, stk. 1, i lov om finansielle rådgivere, investeringsrådgivere og boligkreditformidlere. Kravene gælder også for en indehaver af en finansiell rådgiver, investeringsrådgiver eller boligkreditformidler, der er en enkeltmandsvirksomhed, i henhold til § 4, stk. 1, i lov om finansielle rådgivere, investeringsrådgivere og boligkreditformidlere.
- den eller de ledelsesansvarlige for en finansiell rådgiver, investeringsrådgiver eller boligkreditformidler, der drives som en juridisk person uden en bestyrelse eller direktion, i henhold til § 4, stk. 3, jf. stk. 1, i lov om finansielle rådgivere, investeringsrådgivere og boligkreditformidlere.
- bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i forbrugslånsvirksomheder eller indehavere af forbrugslånsvirksomheder, der er enkeltmandsvirksomheder, i henhold til § 4, stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder. Kravene gælder også for den eller de ledelsesansvarlige for forbrugslånsvirksomheder, der drives som en juridisk person uden bestyrelse eller direktion, i henhold til § 4, stk. 3, jf. stk. 1, i lov om forbrugslånsvirksomheder.
- bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i ejendomskreditselskaber i henhold til § 4, stk. 1-3, i lov om ejendomskreditselskaber.

Kapitalmarkedsområdet

- bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i en operatør af et reguleret marked eller indehaveren af en operatør af et reguleret marked, der er en enkeltmandsvirksomhed, i henhold til § 68, stk. 1, i lov om kapitalmarkeder.
- den eller de ledelsesansvarlige for en operatør af et reguleret marked, der drives som en juridisk person uden en bestyrelse eller direktion, i henhold til § 68, stk. 1 og 3, i lov om kapitalmarkeder.
- bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i udbydere af dataindberetningstjenester i henhold til artikel 27 f, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 600/2014 af 15. maj 2014 om markeder for finansielle instrumenter og om ændring af forordning (EU) nr. 648/2012.
- den øverste ledelse og bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i værdipapircentraler/CSD'er i henhold til artikel 27 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 909/2014 af 23. juli 2014 om forbedring af værdipapirafviklingen i Den Europæiske Union og om værdipapircentraler samt om ændring af direktiv 98/26/EF og 2014/65/EU samt forordning (EU) nr. 236/2012.
- bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i valutavekslingsvirksomheder i henhold til § 45, stk. 1, i lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme (hvidvaskloven). Udøves valutavekslingsvirksomheden som en enkeltmandsvirksomhed, er indehaveren underlagt egnetheds- og hæderlighedskrav i henhold til § 45, stk. 1, i hvidvaskloven.
- den eller de ledelsesansvarlige i valutavekslingsvirksomheder, der drives som juridisk person uden bestyrelse eller direktion, i henhold til § 45, stk. 1, i hvidvaskloven.
- valutavekslingsvirksomheders ejere af kvalificerede andele i henhold til § 45, stk. 1, i hvidvaskloven.

Betalingsområdet

- bestyrelsesmedlemmer og direktionsmedlemmer i e-pengeinstitutter og betalingsinstitutter i henhold til § 30, stk. 1, i lov om betalinger.
- den ansvarlige for hvidvaskforebyggelse, jf. § 7, stk. 2, i hvidvaskloven, og medlemmer af den faktiske ledelse, der har ansvar for compliance eller hvidvaskforebyggelse i e-pengeinstitutter og betalingsinstitutter, i henhold til § 30, stk. 3, jf. stk. 1, i lov om betalinger.
- medlemmer af en virksomheds bestyrelse og direktion, indehaveren af en enkeltmandsvirksomhed og den eller de ledelsesansvarlige for en juridisk person uden bestyrelse eller en direktion i udbydere af kontooplysningstjenester i henhold til § 60, stk. 2, nr. 2, jf. stk. 1, jf. § 30 i lov om betalinger.
- bestyrelsesmedlemmer, direktionsmedlemmer, hvor virksomheden drives som en enkeltmandsvirksomhed, indehaveren af virksomheden og, hvor virksomheden drives som en juridisk person uden en bestyrelse eller en direktion, den eller de for virksomheden ledelsesansvarlige i virksomheder med begrænset tilladelse til at udbyde betalingstjenester i henhold til § 53, jf. bilag 1, nr. 6, i lov om betalinger.

2.1. Definitioner

Ansøger eller kandidat

- personen, der skal egnetheds- og hæderlighedsvurderes.

Indsender

- personen, som indsender en egnetheds- og hæderligheds-ansøgning til Finanstilsynet på vegne af en ansøger (hvis ansøger ikke selv indsender en egnetheds- og hæderligheds-ansøgning). Indsender kan f.eks. være en advokat eller en virksomhed.

Medlemmer af bestyrelsen

- generalforsamlingsvalgte, repræsentantskabsvalgte og medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer og bestyrelsessuppleanter. Alle bestyrelsesmedlemmer og bestyrelsessuppleanter er omfattet af egnetheds- og hæderlighedsreglerne.

Medlemmer af direktionen

- direktører anmeldt i CVR-registeret⁴⁾.

Nøglepersoner

- omfatter bl.a. ansatte, der i det daglige er en del af den faktiske ledelse, og ansatte, der er ansvarlige for en nøglefunktion, herunder f.eks. den ansvarlige for risikostyringsfunktionen, den ansvarlige for compliancefunktionen, den ansvarlige for kreditområdet, den ansvarlige for den interne revision, den ansvarlige for hvidvaskforebyggelse og den ansvarlige for aktuarfunktionen. Er man en del af den faktiske ledelse, men ikke ansvarlig for en nøglefunktion, er man stadig omfattet af reglerne for nøglepersoner. Den faktiske ledelse omfatter f.eks. direktører, der ikke er anmeldt i CVR-registret som medlem af direktionen. Det kan f.eks. omfatte ansatte som indgår i ledelsen, og er med til på ledelsesniveau at træffe beslutninger af forretningsmæssig og strategisk karakter, der har væsentlig betydning for instituttets drift. Flere virksomhedstyper er ved lov forpligtet til at identificere virksomhedens nøglepersoner.

Indehaveren

- personen, som er anmeldt i CVR-registeret, når en virksomhed drives som en enkeltmandsvirksomhed.

Ledelsesansvarlige

- den eller de personer, der har ansvar for ledelsen af et selskab eller en virksomhed uden bestyrelse eller direktion.

Betingede godkendelser

- særlige tilfælde, hvor Finanstilsynet vurderer, at en kandidat næsten har tilstrækkelige faglige forudsætninger eller erfaring til at varetage den stilling, som den pågældende vurderes til, og derfor kan påtage sig stillingen under nærmere fastsatte betingelser⁵⁾.

Virksomheder på det finansielle område

- her en samlebetegnelse for alle de virksomhedstyper, som er omfattet af vejledningen. Betegnelsen dækker altså i dette tilfælde ikke kun de egentlige finansielle virksomheder, som er defineret i 5, stk. 1, nr. 1, i lov om finansiell virksomhed.

Ansøgningsskema

- blanketten på virk.dk, til brug for egnetheds- og hæderlighedsansøgning.

3. Ansøgningsskemaet

Finanstilsynet har udarbejdet et skema til brug for ansøgning om egnetheds- og hæderlighedsgodkendelse. Skemaet indeholder vejledning til ansøgeren om de oplysninger, som Finanstilsynet har brug for til vurderingen. Derudover muliggør ansøgningsskemaet via virk.dk at sende oplysningerne krypteret til Finanstilsynet.

En kandidat har ikke pligt til at benytte Finanstilsynets ansøgningsskema i ansøgningsprocessen. Finanstilsynet opfordrer dog til at benytte skemaet, fordi det sikrer, at ansøgeren giver alle relevante oplysninger til Finanstilsynet.

Ansøgningsskemaet vil løbende blive opdateret for at sikre, at ansøgeren får givet alle relevante oplysninger for Finanstilsynets behandling af ansøgningen.

Det følgende afsnit giver en overordnet vejledning til brugen af ansøgningsskemaet og information om, hvordan Finanstilsynet inddrager oplysningerne i sin vurdering.

Egnetheds- og hæderlighedsgodkendelse er som udgangspunkt ikke underlagt en lovbestemt sagsbehandlingsfrist. Finanstilsynet har en intern sagsbehandlingsfrist på 60 dage, som også gælder egnetheds- og hæderligheds sager.

3.1. Oplysninger til brug for ansøgning

Finanstilsynet har brug for en række personlige oplysninger om ansøgeren for at kunne foretage en egnetheds- og hæderlighedsvurdering. Disse oplysninger afhænger af den konkrete ansøger og kan derfor variere afhængig af hvervet eller stillingen.

Som udgangspunkt bør ansøgeren have følgende klar til brug for ansøgning via skemaet:

- MitID
- kopi af pas, hvis ansøger ikke har et dansk CPR-nummer
- fuldmagt fra ansøger, hvis en partsrepræsentant indsender på vegne af en ansøger, som ikke har MitID
- dokumentation for tidligere vurdering, hvis ansøger tidligere er blevet egnetheds- og hæderlighedsvurderet i et andet EU/EØS-land
- CV
- erklæring fra virksomheden om ansøgers egnethed til stillingen, hvis ansøger søger om godkendelse i forhold til en stilling som direktør eller nøgleperson
- kompetencevurdering af egnethed fra virksomheden (se afsnit 4.2.), hvis ansøger søger om godkendelse til et hverv som bestyrelsesformand i et livsforsikringsselskab, pensionskasse, pengeinstitut, realkreditinstitut eller skadesforsikringsselskab
- redegørelse, hvis ansøger har relationer, eksponeringer eller andet, som kan give anledning til interessekonflikt
- straffeattest, - også udenlandsk straffeattest, hvis ansøger har været bosat i udlandet indenfor de seneste 10 år
- redegørelse, hvis ansøger er eller har været tiltalt eller dømt for et strafbart forhold
- redegørelse, hvis ansøger er registreret som dårlig betaler eller har restancer
- evt. redegørelse og relevant dokumentation for yderligere.

3.2. Hvem skal egnetheds- og hæderlighedsvurderes?

Den, der udfylder skemaet, skal angive, om vedkommende ansøger på vegne af sig selv eller på vegne af en anden. Hvis personen, der skal vurderes, har dansk CPR-nummer, angives dette. I modsat fald vedhæftes kopi af pas og fuldmagt. Ansøgers navn, private telefonnummer, private e-mailadresse og privatadresse angives. Har ansøger ikke dansk CPR-nummer, udfyldes fødselsdato, fødested og land. I de tilfælde, hvor en person indsender på vegne af en anden, skal navn på indsender og kontaktperson oplyses.

3.3. Den konkrete virksomhed

Ansøger eller indsender skal angive oplysninger om den virksomhed, som ansøger skal egnetheds- og hæderlighedsvurderes til. Er virksomheden registreret i Danmark eller Grønland, udfyldes CVR-nummer. Er virksomheden registreret på Færøerne, udfyldes virksomhedens v-nummer, navn og adresse. Desuden angives hvilken type tilladelse den pågældende virksomhed har eller søger om.

3.4. Tidligere egnetheds- og hæderlighedsvurderet

Ansøger eller indsender skal oplyse, om ansøger tidligere er blevet egnetheds- og hæderlighedsvurderet af Finanstilsynet, eller i et andet EU/EØS-land (hvis ja angives, hvilket eller hvilke lande ansøger er vurderet i). Tidligere vurdering kan vedhæftes.

3.5. Ansættelsesforhold

Ansøger eller indsender angiver, hvornår ansøger tiltrådte, eller forventes at tiltræde, den stilling eller det hverv, som ansøgningen gælder, og hvilken funktion ansøger skal egnetheds- og hæderlighedsvurderes til. Desuden skal ansøgerens CV vedhæftes. CV'et skal beskrive tidligere ansættelsesforhold og eventuelle ansvarsområder og kompetencer, som tidligere ansættelsesforhold har bidraget til. Ved tidligere ansættelsesforhold forstås al beskæftigelse, som vurderes at være relevant. Relevant beskæftigelse er ikke begrænset til den finansielle sektor- Bestyrelsesposter kan også være relevant beskæftigelse.

3.6. Erklæring om egnethed fra virksomheden

Virksomheden skal udarbejde en erklæring om ansøgers egnethed til den pågældende stilling. Erklæringen indgår i Finanstilsynets vurdering af, om ansøger er tilstrækkeligt egnet til stillingen. Kravet om egnethedserklæring gælder for direktionsmedlemmer og nøglepersoner og skal underskrives af virksomheden, dvs. den eller dem med beslutningskompetencen for ansættelsen. Er der f.eks. tale om en nøgleperson, er det nærliggende, at erklæringen underskrives af den administrerende direktør. Er der tale om den administrerende direktør, er det derimod nærliggende, at bestyrelsesformanden underskriver egnethedserklæringen.

Til brug for vurdering af bestyrelsesformanden skal pengeinstitutter, realkreditinstitutter og forsikringsselskaber udarbejde en kompetenceredegørelse med fokus på ansøgers personlige kompetencer, jf. § 64, stk. 5, 3. pkt., i lov om finansiell virksomhed og § 105, stk. 5, 3. pkt. i lov om forsikringsvirksomhed. Redegørelsen indgår i Finanstilsynets vurdering af, om bestyrelsesformanden har den nødvendige robusthed, gennemslagskraft og ledelsesmæssige tyngde til at stå i spidsen for arbejdet i bestyrelsen og til at give direktionen det påkrævede faglige og ledelsesmæssige modspil. Hvis et menigt bestyrelsesmedlem vælges til formandsposten, kræver det en ny egnethedsvurdering. Dette er nærmere beskrevet i afsnit 4.3.

3.7. Afsættelse af tid til at varetage hvervet eller stillingen

Medlemmer af bestyrelsen og direktionen i en finansiel virksomhed skal afsætte tilstrækkelig tid til at varetage deres hverv i virksomheden, jf. § 64 a i lov om finansiel virksomhed.

Ansøger skal oplyse, om vedkommende varetager hvervet eller stillingen fuldtid. Er det ikke tilfældet, skal det angives, hvor mange timer årligt ansøger påtænker at bruge på hvervet eller stillingen. Oplysningerne indgår i vurderingen af afsættelse af tilstrækkelig tid.

3.8. Interessekonflikter

Medlemmer af bestyrelsen, direktionen og udpegede nøglepersoner skal være tilstrækkeligt uafhængige i varetagelsen af hvervet eller stillingen, jf. § 64, stk. 1, nr. 2, § 64c, stk. 4, i lov om finansiel virksomhed

Ansøger skal derfor angive, om der er forhold, der kan give anledning til interessekonflikter i forbindelse med stillingen eller hvervet. Det kan f.eks. være at vedkommende har betydelige eksponeringer mod eller relationer til virksomheder eller personer. Er det tilfældet, skal ansøger vedhæfte en redegørelse for interessekonflikten, og for hvordan den vil blive håndteret. Finanstilsynet vurderer på baggrund af redegørelsen, om ansøger på trods af en eventuel interessekonflikt kan være tilstrækkeligt uafhængig i varetagelsen af hvervet eller stillingen.

3.9. Strafbare forhold

Ansøger skal angive, om vedkommende indenfor de seneste ti år er blevet dømt eller tiltalt ved en dansk eller udenlandsk domstol. Har ansøgeren været pålagt strafansvar for overtrædelser af straffeloven den finansielle lovgivning eller anden relevant lovgivning, såsom skattelovgivningen, skal en redegørelse for det strfbare forhold og straffeattest vedhæftes. Ansøgeren skal også vedhæfte en redegørelse, hvis vedkommende på ansøgningstidspunktet aktuelt er sigtet eller tiltalt for et strafbart forhold.

Ansøger skal angive, om vedkommende indenfor de seneste ti år har været bosat i et land udenfor Danmark eller er udenlandsk statsborger. Er det tilfældet, skal det angives, hvilke lande ansøger har været bosat i de seneste ti år. Straffeattester fra de pågældende lande skal vedhæftes.

Hverken den danske eller udenlandske straffeattest må være mere end 6 måneder gammel på ansøgningstidspunktet. Danmark indgår i det såkaldte ECRIS-samarbejde (det europæiske informationssystem vedrørende strafferegistre). Det betyder, at hvis en dansk statsborger begår kriminalitet i et land omfattet af ECRIS-samarbejdet, vil straffen fremgå af den danske straffeattest. Det er derfor ikke nødvendigt at indhente en udenlandsk straffeattest, hvis det pågældende land, man har opholdt/boet i, er med i ECRIS-samarbejdet.

Straffeattest og redegørelse vil indgå i Finanstilsynets vurdering af, om eventuelle lovovertrædelser begået af et bestyrelsesmedlem, et direktionsmedlem eller en nøgleperson indebærer risiko for, at vedkommende ikke vil kunne varetage sit hverv eller sin stilling på en betryggende måde, jf. § 64, stk. 1, nr. 3, jf. § 64c, stk. 4, i lov om finansiel virksomhed.

Oplever en kandidat vanskeligheder ved at rekvirere en straffeattest fra et tredjeland, kan kandidaten indgå i dialog herom med Finanstilsynet.

3.10. Økonomiske forhold

Ansøger skal angive, om vedkommende har været registreret som dårlig betaler eller har restancer. Er det tilfældet, skal en redegørelse for omstændighederne vedhæftes. Redegørelsen indgår i Finanstilsynet vurdering af, om ansøger har udvist en adfærd, der giver grund til at antage, at ansøger ikke vil varetage hvervet eller stillingen på en forsvarlig måde, jf. § 64, stk. 1, nr. 5, i lov om finansiel virksomhed (hæderlighed).

Ansøger skal også angive, om vedkommende indenfor de seneste 5 år har været genstand for tvangsak-kord, konkurs eller lignende. Er det tilfældet, skal ansøger vedhæfte en redegørelse for forholdene.

Redegørelsen vil indgå i Finanstilsynets vurdering af ansøgers hæderlighed. Finanstilsynets notat om praksis og betragtninger ved hæderlighedsvurderinger indeholder nærmere information om Finanstilsy-nets praksis for hæderlighedsvurdering⁶⁾.

3.11. Sanktioner og civilretlige søgsmål

Ansøger skal desuden angive:

- om ansøger eller en virksomhed, som ansøger har deltaget i ledelsen af, indenfor de seneste 5 år har været part i civilretlige søgsmål ved domstol eller voldgiftsret, som kan have betydning for behandling af ansøgningen, f.eks. erstatningssøgsmål der vedrører ledelsessvigt.
- om ansøger eller en virksomhed, som ansøger har deltaget i ledelsen af, indenfor de seneste 10 år har været genstand for sanktioner fra en finansiel tilsynsmyndighed. Herved forstås relevante og substantielle sanktioner/reaktioner påbud, påtaler, politianmeldelser, bødeforelæg, bøder m.v.
- om ansøger indenfor de seneste 10 år har fået afslag på en ansøgning om egnethed og hæderlighed
- om ansøger indenfor de seneste 10 år er blevet udelukket eller på anden vis begrænset i retten til at udføre virksomhed, som kræver tilladelse af en finansiel tilsynsmyndighed, i Danmark eller andet land

Hvis ansøger svarer ja til en eller flere af disse forhold, skal ansøger vedhæfte en redegørelse for det eller de pågældende forhold.

Redegørelsen vil indgå i Finanstilsynets vurdering af kandidatens hæderlighed.

4. Overordnede principper for kompetence- og erfaringskrav

Finanstilsynet skal indledningsvis bemærke, at de finansielle virksomheder har ansvaret for at vurdere, om deres ledelsesmedlemmer er tilstrækkeligt egnede til at bestride deres poster. Følgende afsnit beskri-ver hvilke elementer der indgår i Finanstilsynets egnethedsvurderinger.

Finanstilsynets egnethedsvurderinger vil altid bero på en konkret, individuel vurdering af den konkrete kandidat i forhold til den konkrete rolle i den konkrete virksomhed og, i forhold til virksomhedens forretningsmodel.

Vurderingerne tager som udgangspunkt afsæt i en helhedsorienteret tilgang, som er en samlet vurdering af kandidatens kompetencer i forhold til den konkrete stilling eller hverv. Finanstilsynet inddrager dermed både kandidatens erfaring fra det konkrete finansielle fagområde og beslægtede finansielle fagområder samt relevante kompetencer opnået i andre erhverv, f.eks. i offentlige myndigheder eller organisationer.

Som supplement til den helhedsorienterede tilgang blev der med lov nr. 409 af 25. april 2023 om ændring af lov om finansiell virksomhed, straffeloven og forskellige andre love (governanceloven)⁷⁾ introduceret en formodningstilgang. Formodningstilgangen tager udgangspunkt i en række foruddefinerede kriterier for viden, kompetencer og erfaringer for direktører og nøglepersoner i en finansiell virksomhed. Opfylder en kandidat de foruddefinerede kriterier, formodes kandidaten at være egnet til stillingen. Finanstilsynet kan derfor umiddelbart godkende kandidaten (forudsat at hæderlighedskravet også er opfyldt). Det fremgår af forarbejderne, at foruddefinerede kompetence- og erfaringskrav skal fastlægges nærmere i bekendtgørelsesform for pengeinstitutter, realkreditinstitutter, e-pengeinstitutter og betalingsinstitutter og skal tage udgangspunkt i Fagudvalgets anbefalinger⁸⁾ med de tilpasninger, der fremgår af bemærkningerne til governanceloven. De foruddefinerede kompetence- og erfaringskrav er endnu ikke fastsat i bekendtgørelsesform.

Når en kandidat er godkendt, er der ingen forskel på, om vedkommende er godkendt efter den helhedsorienterede tilgang eller formodningstilgangen.

En kandidat, der godkendes, skal løbende underrette Finanstilsynet, hvis der sker ændringer i forhold, som har betydning for vedkommendes egnetheds- og hæderlighedsvurdering. Ændringer i den konkrete stilling, som kandidaten er godkendt til, f.eks. i form af flere ansvarsområder kan bl.a. have betydning for egnethedsvurderingen og medføre, at kandidaten skal egnethedsvurderes på ny.

4.1. Personkredsen

Denne vejledning gælder for medlemmer af bestyrelsen og direktionen samt nøglepersoner, jf. afsnit 2 om anvendelsesområder og definitioner.

Med medlemmer af direktionen forstås den administrerende direktør såvel som øvrige direktører, der er registreret som sådanne hos Erhvervsstyrelsen.

Vejledningen omfatter også medlemmer af den faktiske ledelse. Det kan f.eks. være ansatte med titel af direktør, som ikke er registreret hos Erhvervsstyrelsen som medlemmer af direktionen.

Det afgørende for, om en ansat kan anses for at være medlem af den faktiske ledelse af en virksomhed, er om vedkommende indgår i ledelsen af virksomheden og f.eks. er med til på ledelsesniveau at træffe forretningsmæssige og strategiske beslutninger med væsentlig betydning for virksomhedens drift. En ansat med ansvar for et væsentligt forretningsområde eller for et område af væsentlig betydning for virksomhedens drift, f.eks. en økonomidirektør, anses for medlem af den faktiske ledelse. En ansat vil også kunne være en del af den faktiske ledelse, hvis vedkommende på ledelsesniveau f.eks. medvirker til at træffe beslutninger på baggrund af bestyrelsens strategiske mål. Det samme gælder, hvis vedkommende på ledelsesniveau medvirker til at sikre, at de politikker og retningslinjer, som bestyrelsen vedtager, implementeres i virksomhedens daglige drift. Personaleansvar vil ikke i sig selv betyde, at en ansat anses for at være en del af den faktiske ledelse.

Grunden til, at ansatte, der er en del af den faktiske ledelse, er omfattet af kravene om egnethed og hæderlighed, er bl.a., at det ikke skal være muligt at omgå kravet om godkendelse ved at undlade at registrere en direktør hos Erhvervsstyrelsen, selvom vedkommende i det daglige er en del af den faktiske ledelse. Kravet bidrager desuden til, at de rette kompetencer er til stede i personkredsen helt tæt på direktionen.

Nøglepersoner er ansatte, der i det daglige er en del af den faktiske ledelse, og ansatte, der er ansvarlig for en nøglefunktion. Nøglefunktioner kan f.eks. være:

- 1) den ansvarlige for risikostyringsfunktionen,
- 2) den ansvarlige for compliancefunktionen,
- 3) den ansvarlige for kreditområdet,
- 4) den ansvarlige for den interne revision og,
- 5) den ansvarlige for hvidvaskforebyggelse, jf. hvidvasklovens § 7, stk. 2, og
- 6) medlemmer af den faktiske ledelse, der er ansvarlige for compliancefunktionen eller hvidvaskforebyggelse, men som ikke er den ansvarlige for compliancefunktionen, jf. nr. 2, eller den ansvarlige for hvidvaskforebyggelse, jf. nr. 5.

Dette følger af bl.a. § 64 c, stk. 2, i lov om finansiel virksomhed. Afhængig af de konkrete love og virksomhedstyper, kan der være variationer af, hvilke nøglefunktioner, der er omfattet af lovkrav om egnethed og hæderlighedsvurdering.

Listen er ikke udtømmende. Ansatte med ansvar for andre funktioner vil ud fra en konkret vurdering af den pågældende virksomheds organisation og forretningsmodel kunne anses for nøglepersoner. Det gælder f.eks. ansatte med ansvar for markedsrisikoområdet eller IT-området.

Hvis et medlem af direktionen eller den faktiske ledelse samtidigt varetager en stilling som ansvarlig for en nøglefunktion, er den pågældende både omfattet af kravene, der vedrører den konkrete nøglepersonsstilling, og de krav, der vedrører direktionsmedlemmer og medlemmer af den faktiske ledelse. Det betyder også at den pågældende skal kunne opfylde de krav og forventninger, der er i forhold til egnethed for begge roller.

Likvidatorer, der indtræder i ledelsens sted i forbindelse med en likvidation eller konkurs, omfattes ikke af egnethed og hæderligheds -krav og godkendes ikke af Finanstilsynet i henhold til egnethed og hæderligheds -regler. Udpegelsen af likvidatorer reguleres i øvrigt for de fleste finansielle virksomhedstyper ved særskilte bestemmelser i de finansielle hovedlove.

4.2. Den helhedsorienteret tilgang

Det følgende beskriver principper for vurdering af kompetence- og erfaring for de forskellige roller, der er underlagt krav om vurdering af egnethed. Finanstilsynet benytter den helhedsorienterede tilgang i vurderinger af egnethed for medlemmer af bestyrelsen, direktionen og nøglefunktioner. Vejledningen suppleres af Finanstilsynets årlige redegørelse om praksis for egnethedsvurderinger i virksomheder på det finansielle område (egnethedsredegørelse). Egnethedsredegørelsen tager udgangspunkt i konkrete sager, hvor ansøgere er blevet vurderet egnede, og bidrager på den måde med eksempler på vurdering af egnethed for de enkelte roller.

4.2.1. Medlemmer af bestyrelsen

En kandidats egnethed som medlem af bestyrelsen vurderes i lyset af den konkrete virksomheds størrelse og kompleksitet.

Finanstilsynet har i den forbindelse også fokus på, at den samlede bestyrelse har den fornødne indsigt og viden, der gør dem i stand til at være kontrolorgan i forhold til direktionen og fastsætte rammerne og retningen for virksomheden.

Finanstilsynet anerkender værdien af en kompetencemæssig divers bestyrelse og godkender på den baggrund også profiler med vidt forskellige erfaringer og kompetencer⁹⁾. Erfaringerne hos en kandidat til medlem af bestyrelsen kan derfor være opnået både inden for og uden for den finansielle sektor, og behøver ikke nødvendigvis omfatte konkret erfaring med det pågældende virksomhedsområde. Finanstilsynet anerkender, at f.eks. særligt kendskab til lokalområdet, virksomhedens kundesegment eller anden specifik relevant indsigt kan berige en bestyrelse med værdifulde kompetencer og erfaringer, der gør kandidaten egnet til posten.

Det enkelte bestyrelsesmedlems egnethed er ikke afhængig af, om bestyrelsen som kollektiv har eller mangler den viden og de kompetencer, som kandidaten kan bidrage med. Det er stadig centralt, at bestyrelsen har tilstrækkelig kollektiv viden, faglig kompetence og erfaring i forhold til virksomhedens forretningsmodel og risici, men dette kan ikke påvirke vurderingen af det enkelte bestyrelsesmedlem.

For specifikke virksomhedstyper gælder særlige krav for bestyrelsesformanden, se nærmere herom i afsnit 4.3.

4.2.1.1. Bestyrelsessuppleanter

Finanstilsynet vurderer en kandidats egnethed og hæderlighed når vedkommende vælges som suppleant. Suppleanter til en bestyrelse har samme ansvar som den resterende bestyrelse, og suppleanten skal kunne tiltræde bestyrelsen med kort varsel, hvis dette er nødvendigt.

Tiltræder en bestyrelsessuppleant bestyrelsen som menigt bestyrelsesmedlem senere, skal den pågældende derfor ikke egnetheds- og hæderlighedsvurderes på ny.

4.2.2. Den administrerende direktør

Finanstilsynet vurderer kandidats tilstrækkelige viden og faglige kompetencer til stillingen som administrerende direktør i lyset af den konkrete virksomhedstype, størrelse og kompleksitet.

Det er vigtigt, at kandidaten som udgangspunkt har kendskab til virksomhedens kerneforretning og de risici, der er forbundet med den. Kendskabet behøver dog ikke alene at være opnået i en tilsvarende finansiell virksomhed. Finanstilsynet vurderer erfaring fra det konkrete finansielle fagområde såvel som erfaring fra beslægtede finansielle fagområder og relevante kompetencer fra andre erhverv. Finanstilsynets forventning til omfanget af den relevante erfaring, varierer med den konkrete virksomhedens størrelse og kompleksitet. En kandidat til stillingen som administrerende direktør kan f.eks. have lang erfaring fra en finansiell virksomhed med et begrænset forretningsområde.

I vurderingen af den administrerende direktør inddrages øvrige forhold af relevans for kravene til den konkrete stilling. Det kan f.eks. være relevant at inddrage, hvilket niveau kandidatens erfaringen er opnået på. Indgående erfaring fra ledelseslag under den administrerende direktør eller direktionen, f.eks. fra en filial, kan inddrages positivt i vurderingen – afhængig af virksomhedens størrelse, kompleksitet og

kerneområder. Lang og bred erfaring fra en beslægtet virksomhedstype vil også indgå positivt. Det er dog altid en konkret vurdering.

4.2.3. Medlemmer af direktionen og den faktiske ledelse

Finanstilsynet inddrager ligesom for den administrerende direktør erfaring fra alle hverv og stillinger, som kandidaten har haft. Det er ikke et krav, at medlemmer af den faktiske ledelse og direktører har gennemført en bestemt uddannelse.

Er der tale om en virksomhed, hvor der af hensyn til virksomhedens størrelse og kompleksitet er behov for at knytte specifikke ansvarsområder til medlemmer af direktionen og den faktiske ledelse, vil Finanstilsynet vurdere kandidatens erfaringer og kompetencer inden for det ansvarsområde, som stillingen som direktør knytter sig til. Anden relevant erfaring fra andre områder eller fra en eventuel tidligere stilling som direktionsmedlem vil også indgå i vurderingen. En kandidat kan f.eks. opnå tilpas bred erfaring til på et tidspunkt at bestride posten som administrerende direktør ved at skifte mellem forskellige ansvarsområder eller påtage sig nye ansvarsområder i direktionen eller den faktiske ledelse. Kandidaten skal dog altid have den relevante erfaring på det konkrete ansvarsområde.

4.2.4. Ansvarlig for en nøglefunktion

I vurderingen af en kandidats egnethed til posten som ansvarlig for en nøglefunktion, vil Finanstilsynet inddrage en kandidats uddannelsesbaggrund. Der er som udgangspunkt ikke et særligt uddannelseskraft for ansvarlige til en nøglefunktion, medmindre de fremgår af særlovgivningen. Relevant uddannelse kan f.eks. være en videregående uddannelse eller uddannelse fra den finansielle sektor.

Finanstilsynet vurderer også, om kandidaten har konkret erfaring inden for det konkrete område. Det er dog ikke nødvendigvis et krav, at kandidaten har beskæftiget sig med det pågældende område for at blive vurderet egnethed. Hvis kandidaten ikke har direkte erfaring fra den konkrete nøglefunktion, kan vedkommende have opnået relevant erfaring fra lignende funktioner. Anden relevant erfaring indenfor såvel som udenfor den finansielle sektor vil også indgå.

4.3. Særlige krav til bestyrelsesformænd

Når en bestyrelsesformand vælges eller udpeges til pengeinstitutter, realkreditinstitutter og forsikrings-selskaber, gælder særligt, at der skal udarbejdes en kompetencerdegørelse med fokus på ansøgers personlige kompetencer. Det fremgår af § 64, stk. 5, 3. pkt., i lov om finansiell virksomhed og § 105, stk. 5, 3. pkt., i lov om forsikringsvirksomhed.

Bestyrelsesformanden spiller en særlig rolle, der både kræver tilstrækkelige faglige kompetencer også har stærke personlige kompetencer. Bestyrelsesformanden skal f.eks. besidde en vis robusthed og gennemslagskraft til at lede arbejdet i bestyrelsen og give direktionen et ledelsesmæssigt modspil.

Valget af bestyrelsesformand er derfor særligt vigtigt. Virksomheden skal aktivt tage stilling til, om kandidaten har den fornødne robusthed, gennemslagskraft og ledelsesmæssige tyngde til at sikre udmøntningen af bestyrelsens overordnede og strategiske funktion og til at sikre, at bestyrelsens tilsyns- og kontrolopgaver overfor direktion løses effektivt.

Udnævnelsen eller valget til posten som bestyrelsesformand skal derfor, udover at kandidaten skal opfylde de generelle egnethedskrav, ske på baggrund af en særskilt egnethedsvurdering.

Det indebærer, at det bestyrelsesmedlem eller den næstformand, der overgår til at være bestyrelsesformand, skal egnethedsvurderes på ny – men dog kun på sine personlige kompetencer. Hvis formanden derimod vælges udenfor bestyrelsens rækker, og derfor for første gang bliver vurderet til hvervet i virksomheden, sker vurderingen i forbindelse med, at den pågældende træder direkte ind i bestyrelsesformandsposten.

Et bestyrelsesmedlem i et pengeinstitut, realkreditinstitut eller forsikringsselskab, der skal varetage hvervet som bestyrelsesformand i virksomheden, skal overfor Finanstilsynet redegøre for den del af sin pågældendes viden, faglige kompetence og erfaring, der er afgørende for, at den pågældende kan varetage hvervet som bestyrelsesformand i virksomheden. Virksomhedens vurdering af bestyrelsesformandens personlige kompetencer skal fremgå skriftligt.

Kravet gælder alene for bestyrelsesformænd, der er tiltrådt eller valgt efter den 1. juli 2023.

Kravet indebærer, at virksomheden skal udarbejde en redegørelse til Finanstilsynet, som f.eks. tager afsæt i kandidatens CV. Finanstilsynet vil herefter, efterprøve virksomhedens vurdering. I redegørelsen er det relevant at inddrage kandidatens erfaring fra bestyrelseshverv eller toplederstillinger i private virksomheder, offentlige myndigheder eller private eller faglige organisationer. Hvis kandidaten ikke har relevant ledelserfaring, eller hvis den pågældende tidligere åbenlyst har svigtet sit ansvar, vil det have formodningen imod sig, at vedkommende besidder tilstrækkelige faglige kompetencer og den nødvendige robusthed og gennemslagskraft til at lede arbejdet i bestyrelsen og give direktionen det fornødne faglige og ledelsesmæssige modspil.

Forhold som uddannelse og teoretisk og praktisk kendskab til virksomhedens kerneområder kan omvendt danne grundlag for en formodning for, at kandidaten har den nødvendige personlige og ledelsesmæssige tyngde til at kunne påtage sig rollen som bestyrelsesformand i virksomheden. Det vil dog altid bero på en konkret vurdering.

Virksomheden kan i sin vurdering af, om kandidaten besidder den nødvendige robusthed og gennemslagskraft, inddrage om den pågældende er egnet til og indstillet på at være den ledende kraft i bestyrelsen, der sætter dagsordenen og faciliterer et åbent og tillidsfuldt samarbejde. Kandidaten skal både være ansvarsbevidst, overbevisende og have et godt overblik. Det er også vigtigt, at kandidaten har en god dømmekraft og er i stand til at træffe og gennemføre vanskelige beslutninger, bl.a. overfor direktionen. Forhandlingserfaring og strategisk indsigt samt de nødvendige kommunikative evner er også vigtige parametre.

Finanstilsynet efterprøver virksomhedens vurdering af bestyrelsesformandens personlige kompetencer og vurderer, om kravene er opfyldt, jf. § 64, stk. 1, nr. 1, i lov om finansiel virksomhed eller § 105, stk. 1, nr. 1, i lov om forsikringsvirksomhed. Finanstilsynets vil i vurderingen have fokus på virksomhedens skriftlige indstilling og begrundelsen for indstillingen. Kravet om særskilt godkendelse af bestyrelsesformanden ændrer ikke ved, at det er virksomhedens ansvar, at kandidaten har de rette kompetencer. Derudover er det vigtigt at bevare bestyrelsens ret til at konstituere sig.

Finanstilsynet fortolker kravet om bestyrelsesformandens personlige kompetencer proportionalt med den pågældende virksomheds størrelse og kompleksitet. Vurderingen tager dermed udgangspunkt i hvervet

som bestyrelsesformand i den konkrete virksomhed. Det indebærer, at Finanstilsynet f.eks. forventer en højere grad af ledelsesmæssig erfaring hos bestyrelsesformænd i større og komplekse finansielle virksomheder end hos bestyrelsesformænd i mindre og ikke-komplekse finansielle virksomheder. Det er derfor muligt, at en person på baggrund af sin uddannelsesmæssige baggrund og hidtidige ledelserfaring vurderes egnet til en formandspost i en mindre finansiell virksomhed, men at den pågældende ikke vil kunne opfylde kravet til rollen som bestyrelsesformand i en mere kompleks eller stor landsdækkende virksomhed.

Bestyrelsesformænd, der genudpeges ved genvalg, skal ikke egnethedsvurderes på ny. Det vil kun være tilfældet, hvis vedkommende i en periode ikke har varetaget hvervet og derefter vælges på ny. Det følger således det sædvanlige krav om, hvornår der skal foretages en egnetheds- og hæderlighedsvurdering.

Oplysningspligten gælder naturligvis løbende, hvis der er forhold, som måtte ændre sig, men det medfører ikke en ny egnethedsvurdering fra Finanstilsynet, at en bestyrelsesformand genvælges for en ny periode.

4.4. Lempelser for gruppe 3- og 4-institutter (særlig om en egnetheds – og hæderlighedsgodkendelse af nøglepersoner i pengeinstitutter og realkreditinstitutter)

Kravene til ledelsesmedlemmers egnethed og hæderlighed gælder tilsvarende for ansatte, der er identificeret som nøglepersoner i penge- og realkreditinstitutter, og for ansatte, der er identificeret som nøglepersoner, i SIFI'er og G-SIFI'er, som ikke er penge- eller realkreditinstitutter, jf. § 64 c, stk. 4, i lov om finansiell virksomhed. Bestemmelsen indebærer, at samtlige ansatte i de pågældende virksomheder, der er identificeret som nøglepersoner, skal leve op til egnetheds- og hæderlighedskravene, når de tiltræder en stilling som nøgleperson og løbende, så længe de har stillingen.

Finanstilsynet skal egnetheds- og hæderlighedsvurdere samtlige nøglepersoner i gruppe 1- og 2-pengeinstitutter, realkreditinstitutter, SIFI'er og G-SIFI'er, som ikke er penge- eller realkreditinstitutter. Finanstilsynet skal desuden egnetheds- og hæderlighedsvurdere enkelte nøglepersoner i gruppe 3- og 4-pengeinstitutter. Se nærmere herom nedenfor.

Uanset Finanstilsynets godkendelseskompetence skal den enkelte virksomhed selv sikre, at de ansatte, der er identificeret som nøglepersoner, til enhver tid opfylder kravene om egnethed og hæderlighed. Det samme ansvar påhviler nøglepersonen selv. Det indebærer, at begge parter har pligt til at foretage en egnetheds- og hæderlighedsvurdering inden ansættelsen og løbende gennem ansættelsesforholdet.

Kravene til egnethed og hæderlighed for nøglepersoner er med til at sikre, at ansatte, der varetager centrale poster, og som enten direkte kan påføre instituttet væsentlige risici, eller hvis beslutninger har væsentlig indflydelse på instituttets risikoprofil eller kontrolfunktioner, har tilstrækkelig viden, faglig kompetence og erfaring til at varetage stillingen og udviser en høj grad af integritet og ordentlighed. Personkredsen omkring den daglige ledelse skal f.eks. have kompetencer og integritet til at udfordre direktionen¹⁰⁾.

Pengeinstitutter og realkreditinstitutter skal identificere virksomhedens nøglepersoner. Se nærmere i afsnit 4.1 om personkredsen.

Finanstilsynet skal i gruppe 3-pengeinstitutter kun egnetheds- og hæderlighedsvurdere følgende nøglepersoner:

- risikoansvarlige
- complianceansvarlige
- kreditansvarlige
- ansvarlige for den interne revision
- hvidvaskansvarlige, jf. § 64 c, stk. 6, i lov om finansiel virksomhed.

Finanstilsynet skal i gruppe 4-pengeinstitutter kun egnetheds- og hæderlighedsvurdere den hvidvaskansvarlige, jf. § 64 c, stk. 6, i lov om finansiel virksomhed. Det betyder dog ikke, at øvrige nøglepersoner ikke skal være egnede og hæderlige. Hvis gruppe 3- eller 4-pengeinstitutter har udpeget nøglepersoner, som ikke kræver Finanstilsynets godkendelse, skal virksomheden og den ansatte fortsat selv sikre, at kravene til egnethed og hæderlighed er opfyldt ved tiltrædelsen og løbende gennem ansættelsesforholdet.

Nøglepersoner, som Finanstilsynet har godkendt før den 1. juli 2023, og som i dag ikke er omfattet af Finanstilsynets godkendelseskompetence, skal ikke længere opfylde oplysningspligten i § 64, stk. 5, 1. pkt., i lov om finansiel virksomhed.

Finanstilsynet kan alene påbyde gruppe 3- og 4-pengeinstitutter at afsætte en nøgleperson, som ikke opfylder egnetheds- og hæderlighedskravene, hvis nøglepersonen er omfattet af Finanstilsynets godkendelseskompetence, jf. § 351, stk. 4, i lov om finansiel virksomhed. Nøglepersoner, som efter tidligere lovgivning skulle egnetheds- og hæderlighedsvurderes af Finanstilsynet, kan altså i dag kun påbydes afsat, hvis de fortsat er omfattet af godkendelseskravene.

5. Betingede godkendelser

Finanstilsynet kan i særlige tilfælde afgøre, at en kandidat, der som udgangspunkt ikke har tilstrækkelige faglige forudsætninger eller erfaring til at varetage den stilling som medlem af direktionen, som den pågældende vurderes til, alligevel kan godkendes til stillingen under nærmere fastsatte betingelser – en såkaldt betinget godkendelse. Det følger af § 64, stk. 4, og § 64 c, stk. 5-7, i lov om finansiel virksomhed, § 105, stk. 4, i lov om forsikringsvirksomhed, § 4 a, stk. 5, i lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond og 23 a, stk. 6, i ATP-loven.

Betingede godkendelser kan også gives til nøglepersoner. Muligheden følger af § 64 c, stk. 5-7, i lov om finansiel virksomhed, § 127, stk. 3, i lov om forsikringsvirksomhed, § 4 a, stk. 6, i lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond og § 23 a, stk. 8, i ATP-loven.

Finanstilsynet inddrager en række veldefinerede, målbare og konkrete betingelser, som kandidaten skal opfylde, før egnethedskravene kan anses for at være tilstrækkeligt opfyldt.

En betinget godkendelse kan være relevant i to forskellige situationer:

For det første kan godkendelsen være betinget af krav, der kan opfyldes i løbet af kandidatens første tid i stillingen. Kandidaten får derved det fulde ansvar i stillingen med det samme. Betingelserne kan f.eks. være uddannelse imens stillingen varetages, mitigerende foranstaltninger i virksomheden i en periode, kompetencer i umiddelbar nærhed af personen eller lignende. Et konkret eksempel kan være en

direktør med begrænset viden om et givet risikoområde. Her kan betingelsen være, at en anden person i direktionen med viden om risikoområdet bliver i virksomheden i en given periode, så direktøren kan få støtte og sparring.

For det andet kan en godkendelse gøres betinget af, at en række krav er opfyldt, inden personen tiltræder stillingen. Den pågældende har dermed kun det ansvar, der følger af stillingen, som vedkommende allerede bestrider frem til det tidspunkt, hvor kravene er opfyldt. Herefter kan den pågældende tiltræde den nye stilling. Kandidaten får dermed ikke ansvar for området, før betingelserne er opfyldt. Et eksempel kan være, at en kandidat skal arbejde i en afdeling eller med et risikoområde, inden kandidaten kan overtage ansvaret for den pågældende afdeling eller det pågældende risikoområde.

Finanstilsynet bruger betingede godkendelser af egnethed i tilfælde, hvor en kandidat mangler erfaring eller kompetencer indenfor et eller få afgrænsede områder. Det er dermed ikke givet, at en person, der ikke kan godkendes umiddelbart, vil kunne godkendes betinget. I nogle tilfælde vil det ikke være muligt at opstille klare, objektive betingelser, der kan opfyldes indenfor en begrænset tidsperiode. I disse tilfælde vil Finanstilsynet som tidligere skulle give afslag på egnetheds- og hæderlighedsansøgningen.

I praksis vil det typisk være virksomheden og kandidaten, der opstiller en række betingelser, som ved opfyldelse giver kandidaten de nødvendige kompetencer og erfaring. Betingelserne sendes til Finanstilsynet, som på den baggrund fastlægger de endelige betingelser. Et eksempel kan være, at en kandidat skal tage en konkret uddannelse, kurser eller lignende. Det kan desuden være et krav, at kandidaten skal være under oplæring, f.eks. hos den fungerende administrerende direktør, før kandidaten kan overtage posten.

Betingede godkendelser er tidsbegrænsede i en periode, som Finanstilsynet fastsætter. I løbet af denne periode skal kandidaten opfylde kravene i betingelserne. Perioden fastsættes på baggrund af en konkret vurdering ud fra betingelserne, virksomhedens størrelse m.v., men vil som udgangspunkt ikke overstige 18 måneder. Vurderer Finanstilsynet efter periodens udløb, at betingelserne ikke er opfyldt eller kun delvist er opfyldt, kan perioden dog forlænges i op til seks måneder, hvis Finanstilsynet vurderer det måtte være nødvendigt.

Finanstilsynet vil efter udløb af den fastsatte frist påse, om betingelserne er opfyldt, men vil ikke foretage en fornyet prøvelse af samtlige egnetheds- og hæderlighedskrav. Er betingelserne opfyldt, vil egnetheds-godkendelse af kandidaten være ligestillet med en traditionel egnethedsgodkendelse uden betingelser efter bl.a. § 64, stk. 1, nr. 1, i lov om finansiel virksomhed. Er betingelserne derimod ikke opfyldt, og finder Finanstilsynet ikke grundlag for at forlænge fristen, vil kandidaten ikke være egnethedsgodkendt. Dermed kan kandidaten ikke tiltræde stillingen. Hvis den konkrete betingede godkendelse indebar, at personen kunne bestride stillingen i den betingede periode, vil personen skulle fratræde stillingen efter fristens udløb.

Direktører og nøglepersoner, der bestrider en stilling med en betinget godkendelse, vil som udgangspunkt have samme ansvar som personer i samme stilling med en ubetinget godkendelse. Kandidater med en betinget egnethedsgodkendelse, har derfor en skærpet opmærksomhedspligt. Den skærpede opmærksomhedspligt knytter sig til de områder, betingelsen i godkendelsen vedrører, og kan efter omstændighederne fordre, at direktøren eller nøglepersonen indhenter intern eller ekstern rådgivning til brug for sit besluthedsgrundlag i sager på disse områder. En betinget godkendt direktør eller nøgleperson vil dermed ikke kunne påberåbe sig sin manglende erfaring – dokumenteret i form af en betinget godkendelse – som undskyldningsgrund ved vurderingen af vedkommendes erstatningsansvar¹¹⁾.

6. Brug af interviews

Finanstilsynet kan som supplement til den skriftlige behandling af en egnetheds- og hæderlighedsvurdering interviewe ansøgeren.

Interviewet er et værktøj til at få uddybet oplysningerne om ansøgeren og til at nuancere vurderingen af f.eks. ansøgerens kompetencer eller rolle i specifikke sager.

Interviewet kan også danne rammen om en mundtlig drøftelse af stillingens eller hvervets indhold, forventninger til stillingen eller hvervet og de kompetencer, som stillingen eller hvervet kræver. Der kan både være tale om ansøgerens og Finanstilsynets forventninger. Endeligt kan interviewet også bruges til at få belyst ansøgerens rolle i sager, der kan have betydning for en vurdering af vedkommendes hæderlighed.

Finanstilsynet vurderer konkret, om interviews skal indgå som en del af processen.

Finanstilsynet, den 29. november 2024

LOUISE MOGENSEN

/ Tobias Thygesen

- 1) Denne forpligtelse fremgår af § 354 e, stk. 6, i lov om finansiel virksomhed.
- 2) Praksis og betragtninger ved hæderlighedsvurderinger
- 3) Bekendtgørelse nr. 668 af 1. juni 2023 om et skibsfinansieringsinstitut.
- 4) Særligt gælder for ATP's direktører, at disse ikke anmeldes i CVR-registeret, men den administrerende direktør og medlemmer af den finansielle ledelse i ATP er tilsvarende omfattet af definitionen.
- 5) Denne mulighed findes i øjeblikket kun i § 64, stk. 4, i lov om finansiel virksomhed og § 105, stk. 4, i lov om forsikringsvirksomhed.
- 6) Praksis og betragtninger ved hæderlighedsvurderinger
- 7) Lovforslag nr. L 40 fremsat den 8. februar 2023 om Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, straffeloven og forskellige andre love (governanceloven).
- 8) Rapport fra fagudvalget om kompetence- og erfaringskrav samt ansvarsområder for direktionsmedlemmer og nøglepersoner i pengeinstitutter, realkreditinstitutter, betalingsinstitutter og e-pengeinstitutter, april 2020.
- 9) Særlig for tværgående pensionskassers bestyrelsesmedlemmer vil der blive taget højde for, at en del af pladserne i disse kassers bestyrelse er forbeholdt de af arbejdsmarkedets parter, der står bag de overenskomster, der udgør fundamentet for de omfattede pensionsordninger i pensionskassen.
- 10) Afsnit 3.5.7.2 i lovforslag nr. L 40 fremsat den 8. februar 2023 om Forslag til lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, straffeloven og forskellige andre love (governanceloven).
- 11) Jf. de specielle bemærkninger til § 1, nr. 5, i lovforslag nr. L 40 fremsat den 8. februar 2023 (governanceloven).